

Polska Zielona Sieć

Warszawa, dn. 05.07.2016

Trujemy siebie i swoich sąsiadów

Pierwsza w historii analiza skutków zdrowotnych transgranicznych zanieczyszczeń powietrza dowodzi, że Polska najbardziej ze wszystkich krajów Unii Europejskiej truje mieszkańców szkodliwymi emisjami ze swoich elektrowni węglowych.

Zanieczyszczenia powietrza emitowane przez elektrownie węglowe mogą przemieszczać się daleko poza granice krajów, dlatego wspólne wysiłki na rzecz ich redukcji powinny stanowić priorytet dla wszystkich krajów Unii Europejskiej. Jednocześnie, to Polska zajmuje niechlubne pierwsze miejsce wśród krajów zatruwających siebie i swoich sąsiadów szkodliwymi pyłami. Takie wnioski płyną z raportu opublikowanego dzisiaj przez międzynarodowe organizacje Health and Environment Alliance (HEAL), Climate Action Network Europe (CAN), WWF oraz Sandbag. Organizacje podkreślają, że odchodzenie od energetyki opartej na węglu przyniosłoby ogromne korzyści zdrowotne dla wszystkich mieszkańców Europy.

Raport zatytułowany "Europe's Dark Cloud: How coal-burning countries are making their neighbours sick" (ang. „Ciemna chmura Europy: Jak kraje spalające węgiel sprawiają, że ich sąsiedzi chorują”) analizuje skutki zdrowotne zanieczyszczeń powietrza emitowanych przez wszystkie elektrownie Unii Europejskiej, dla których dostępne były aktualne dane dotyczące emisji (257 z 280 elektrowni). Wedle kalkulacji uwzględniających najnowsze dostępne dane, emisje z samej energetyki węglowej są odpowiedzialne w Europie za ponad 22 900 przedwczesnych zgonów i dziesiątki tysięcy schorzeń rocznie - począwszy od chorób serca po nowotwory. Dodatkowo, generują one nawet 62,3 miliardów euro kosztów zdrowotnych związanych ze skutkami oddychania zanieczyszczonym powietrzem.

Niestety, polskie elektrownie przodują w emisji zanieczyszczeń na tle całej Europy, powodując każdego roku ponad 5800 przedwczesnych zgonów, w tym 4690 za granicą. Pogorszenie zdrowia spowodowane oddychaniem zanieczyszczonym powietrzem generuje także koszty zdrowotne obciążające całe społeczeństwo – mówi Weronika Piestrzyńska z polskiego oddziału Health and Environment Alliance (HEAL Polska).

Opalana węglem brunatnym elektrownia w Bełchatowie (PGE) emituje zdecydowanie najwięcej zanieczyszczeń spośród wszystkich sklasyfikowanych elektrowni, powodując rocznie ok. 1270 przedwczesnych zgonów. W pierwszej piątce najbardziej trujących elektrowni znalazły się także elektrownie w Kozienicach (Enea) i Rybniku (EDF), powodujące każdego roku odpowiednio 650 i 480 przedwczesnych zgonów.

Transformacja w stronę czystszych źródeł energii powinna być wspólnym wysiłkiem wszystkich krajów Europy, jednak szczególne zadanie stoi tu przed Polską, będącą największym w energetyce emitentem zanieczyszczeń - mówi Marek Józefiak z Polskiej Zielonej Sieci.

Polski sektor energetyczny truje najbardziej ze wszystkich w Europie. Jeżeli chcemy oddychać czystym powietrzem, to warunkiem koniecznym jest odejście od węgla w kraju i jednocześnie łączenie wysiłku transformacji energetycznej również z innymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej - dodaje Darek Urbaniak z Fundacji WWF Polska.

Głos w dyskusji na temat danych przedstawionych w raporcie zabrali również naukowcy i lekarze, przyglądający się statystykom zgonów i zachorowań na choroby związane z ekspozycją na zanieczyszczenia powietrza:

Zmniejszenie wykorzystania i spalania paliw kopalnych – w tym szkodliwych emisji ze spalania węgla – stanowi wyjątkową okazję do poprawy jakości powietrza i łagodzenia zmian klimatycznych, a w ten sposób ochrony zdrowia publicznego przed największym wyzwaniem tego stulecia – mówi dr Roberto Bertollini, Główny Naukowiec i Przedstawiciel Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

Raport dowodzi, że każdy z nas powinien być zaniepokojony emisjami z elektrowni węglowych. Szkodliwe emisje z każdej instalacji negatywnie wpływają na zdrowie i powodują olbrzymie koszty zdrowotne. Zaprzestanie spalania węgla jest niezbędne dla poprawy zdrowia publicznego – dodaje dr hab. Michał Krzyżanowski, epidemiolog, były pracownik Światowej Organizacji Zdrowia, profesor wizytujący w King's College London.

[Koniec]

Kontakt:

Weronika Piestrzyńska, HEAL Polska, veronika@env-health.org, +48 782 466 881

Marek Józefiak, Polska Zielona Sieć, marekjozefiak@zielonasiec.pl, +48 512 148 711

Darek Urbaniak, WWF, durbaniak@wwf.eu, + 32 495 460 258

Uwagi redakcyjne:

Informacja prasowa online: [LINK](#)

Raport "Europe's Dark Cloud": [LINK](#)

Pytania i odpowiedzi do raportu: [LINK](#)

Infografiki w języku polskim: [LINK 1](#), [LINK 2](#), [LINK 3](#)

Animacja - dyspersja zanieczyszczeń powietrza: [LINK](#)